

Posudek diplomové práce

Anna Čížinská: „Pravá maskulinita“ z ženské perspektivy

Práce vstupuje do zajímavé a svým způsobem ožehavé tematiky, nečiní tak ovšem nějak dryáčnickým způsobem a dochází k celkem zajímavým výsledkům. Kvalitativní studie si nemůže činit nátok na zobecnění, přináší několik zajímavých námětů a hypotéz. Autorka sice původně chtěla sledovat především ty aspekty výběru partnera, které vedou k rozvoji domácího násilí, ale ve zdůvodněném zjednodušení ukazuje některé aspekty tohoto problému. Metodologicky je práce postavena solidně a autorka prokázala schopnost vést samostatně výzkum.

Od diplomové práce se obvykle očekává teoretický úvod, který v tomto případě spíše jen lemuje scénu. Těžko od něj můžeme očekávat formulaci hypotéz k testování, není ostatně ani zaměřen na systematické uchopení problému maskulinity. Autorka celkem kvalitně a kriticky reprodukuje sociobiologický a psychoanalytický přístup, ale přece jen zůstává leccos dlužna ve smyslu aktualizace poznatků (maskulinita bývá zkoumána i psychologickými technikami, jistě se tématem zabývá i feministická literatura). Odbočka k problému sociální nerovnosti na bázi dvou článků věc spíš komplikuje (nejde jen o nerovnost, ale také o mocenské důsledky, jenže i moc je velmi komplexní kategorií). Je pravdou, že v domácím násilí hraje moc důležitou roli, ale i tak se může zdát oblouk spojující ideová východiska práce jako až trochu nebezpečně vyklenutý. Osobně bych možná ještě více těžil z námětu plynoucího třeba z diskursu velké lásky. Část o partnerském násilí je přitom zpracována dobře a působí o dost vyváženějším dojmem.

V empirické části je zajímavé, že nerozvedené rodičovské páry nepředváděly tradiční rozdělení rolí – to by bylo možno interpretovat tak, že pravá maskulinita už dávno vymizela, anebo že vede k rozvodům (69). Závěr o tom, že ženám chybí sebevědomí, trochu nekoresponduje s východisky práce, ale dával by možnost podívat se třeba na jungovskou variantu psychoanalýzy (problematika komplexu méněcennosti, archetypu). Ale to asi nelze očekávat od diplomové práce nota bene na oboru sociologie, to spíš bych si kladl otázku, zda v české sociologii už někdo jiný něco podobného nezkoumal (přece jen výzkumů partnerství nebo třeba nových mužů – viz Šmídová – už zřejmě pár proběhlo).

Práce je solidně napsaná a může být předložena k obhajobě, požadované nároky splňuje na velmi dobré úrovni.

Praha, 7.9.2008

Doc.PhDr. Jiří Buriánek, CSc.

